

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Providentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A mane vita commodatibus illa ipsa quomocumq; animalia nobis documento fuerint. & vivendi propemodum rationem indicavint. Sed ne ego ineptus, qui super his ad Romulum Amasæum eruditissimum eloquentissimumq; virum disseram. Sed enim dabis hoc amicitia nostræ, ut etiam liceat intripere: de q; iis sermonem facere, quæ tu decies in anno longè disersius & eruditius è suggestu publico docere soleas. Nostram vero hanc diligentiam non est, ut obscuro quissimam existimet, quod in tam tenui moremur insecto, cum in eo tam magna naturæ miracula delitescant: quæ cum Egyptii sacerdores diligenter contemplati essent, hæc per Formicam suis hieroglyphicis adscriptam significari voluerunt.

INVESTIGATIO. CAP. I.

Diligentissimam in primis investigationem, solertiamque in iis comparandis, quæ ad usum vitæ facerent, per hujus animalis hieroglyphicum ostendebant. Formica siquidem ea quoque deprehendit, quæ quisquam accuratissime occultaverit, pari cum Sole diligentia, qui quotidie omnia terrarum opera visitatione sua collustrat: quapropter in Isthmo Soli Formica immolari solita.

PROVIDENTIA. CAP. II.

Mox & providentiam demonstrabant quia memor hyemis cibaria comparat & recondit, & cælas promptuarias facit, semina interim ne nascantur morfu secant, abrofaque condit, ne rursus in fruges exeant è terra, atque inutilia inde sibi ad usum alimenti fiant. Quin etiam si ea imbre madefacta senserit, profert atque exficcat, idque eo tantum tempore, cum tranquillum atque serenum cælum præsenferit. Quamobrem nunquam ex nubibus imbrem effluxisse conspexeris, cum à Formicis expositum est frumentum: quod supra humanæ intelligentiæ captum esse negarit nemo, nisi paucissimos commemorare velimus, ea insignes præfigitura: uti Democritum fuisse memorant, quem tradunt iussisse fratri, cælo admodum sereno, ut quam rapidissime posset messëm omnem sub tecta inferret, atque effusissimum paulo post diluvium subsecutum. Ad hæc, hanc prudentiam, sive cælestium cognitionem Formicæ adscribit Alianus, ut cum nonum à Lunæ coitu diem inauspicatum nonnunquam eo die de latebris exeat. Sed ut ad asservandæ frugis providentiam revertamur, ea si homini largius, aut pari saltem cum Formicis portione concessa esset, Phalaris Agrigentinum tyrannus loca quædam in Sicilia munitissima tam parvo negotio minime cepisset. Is enim simulato cum oppidanis fœdere, frumenta quæ residuo habere se dicebat, apud eos deposuit: deinde data opera, ut camera tectorum, in quibus ea condebantur, rescissa pluviam reciperent, frumenta que ita computrescerent, illos fiducia additi comæatus proprio tritico abufos, primo æstatis initio aggressus, inopia compulsi ad deditiõnem. Quod ut exemplo nobis sit, sacræ etiam literæ adhortantur, quæ pigros desidesq; admonent, ut ad formicam se conferant, atque illa prudentiores fieri contendant. Salomon Formicam, minimum terræ animal, sapienter sapientibus asleverat: propterea quod sibi præparat in messe cibum. Deus vero, ut arbitratur Adamantius, industriam hanc vel quasi providentiæ similitudinem Formicis dedit, ut aliis ratione utentibus perspicuum esset exemplar, quo Formicarum opera contemplantes, ad res gerendas ipsi quoque aggredierentur, usui necessaria compararent, & parta discerent asservere.

LABOR INDEFESSUS. CAP. III.

Ad hæc laboris perseverantiam ex Formica picta significabant: nam ea non interdiu solum verum etiam noctibus labore exercet. Quanta vero diligentia eandem semper itat viam, neque unquam aberrat à loco, in quo quicquam reposuerit? quanto nixu semina, quæ præ pondere gestare non possit, pedibus protrudit? quam officiose aliæ fessis succedunt, opemque afferunt? ut merito sit exemplum nobis magni Formicæ laboris, quæ argutam longè argutius Cicadam eluserit, cum illi, ut in fabulis est, respondit. *Æstate quæ cantavern, hyeme salta.* Aneas Platonicus in Theophrasto, ubi disserit Euziteus, eorum opinionem refellit, qui defunctorum animas ajunt id genus animalium sectari, cujus vitam, dum in humanis essent, imitabantur, ad diligentissimam hanc investigationem, sollicitosque labores Formicam accommodat, quam, si ita esset, Ulyses post obitum assectari cogeretur, qui